

også i brudebuketter (2). Det er en ulykkesplante, som bringer død til huset (Møn, København o.a. steder; 3), sætter en kalla tre blomster lige efter hinanden, dør en mand, det kom til at passe for en gammel mand i Tillitse (VLoland; 4).

Det bliver regnvejr, når kallaens blade er våde eller dråber drypper fra bladspidserne (Sønderjylland, Vejleegnen, Fyn, NSjælland o.a. steder; 5).

Knop i kallaen er slang for graviditet (6).

LITTERATUR: (1) 689 2,833; (2) 296 74,1958,86; (3) 107 1946,1962; (4) 107 1949; (5) 941d 51; 161 1906/23: 3135,2323; 278 9, 1936,26; (6) 85 167.

PROSA OG POESI

Kalla er en kedelig blomst, der ligner konfirmationens fløde-kræmmerhuse *Christian Houmark* (1). En stor hvid kallablomst baskede som en fangen due bag ruden *Johannes Buchholz* (2). – Nu pranger den med blad og blomst, · strunk som en romersk lampe. · Den rene alabasterkalk · sin læbefligh fremskyder, · og som et blus fra skålens bund · den gyldne griffel bryder *Otto C. Fønss* (3). Kun en lille pige, · værgeløs naiv, · som i ydmyg elskov ·ene ånder liv. · · Du min hvide kalla, · altfor god til mig, · lad mig knæle tavs i · ærefrygt for dig *Marinus Børup* (4). Når sådan en pige [kordame] fra »Scalæ« · trods alt er så sart som en kalla, · så må hendes dyd og moral · være pyramidabel-kolossal! *Aage Neutzsky-Wulff* (5).

LITTERATUR: (1) 64 18/11 1948; (2) 110 91; (3) 283d 118; (4) 117 38; (5) 641 9.

Bændeltang, *Zostera marina*

Se Tang s. 13ff.

Siv, *Juncus*

Flertallet af den danske floras sivarter gror på fugtige steder; bladene er lange, smalle og glatte, de små grønne eller brunlige blomster samlet i et løst hoved eller en skærmlignende stand.

Med *siv* betegner ikke-botanisk litteratur også andre sumpplanter, hvoraf nogle bærer lange, spidse blade, f.eks. kogleaks, tagrør, sværdlilje. *Siv* 1769ff (oldnordisk sef), som fællesnavn til høje sumpplanter fra o. 1400, muligvis af sive = pible frem (som vandet, når man træder på

voksestedet); i mange stednavne 1430ff. *Flæg* alm. fællesnavn, *limeris* Ribeegnen, anvendt til limer (koste), se nedenfor.

KNOPSIV 1793ff, *Juncus conglomeratus*, er alm. på fugtige enge, i grøfter osv.; stænglerne fint furede med brun, tæt kugleformet blomsterstand. Almindelig de samme steder er også

LYSESIV 1688ff, *Juncus effusus*, som adskiller sig fra knopsiv ved at have glatte stængler og en åben blomsterstand:

Lampevægesiv 1775, *vægesiv* 1793, Bornholm, *lampesiv* Vendsyssel, om anvendelsen se nedenfor; *snorkesiv* NFyn, den udtrukne hvide marv kaldes *snork*, til dialektsord *snorke* = skrumpe ind ø: marven er tør og rynket, lidt sammen-skrumpet; *pillesiv* N og VJylland, man pillede marven ud; *rundsiv* Møn, *piberenser* Fyn.

TUDSESIV 1793ff, *Juncus bufonius*, er bleggrøn med hvidliggrønne blomster siddende spredt på stængelgrenene; meget alm. i fugtig jordbund. *Iglegræs* Sønderjylland, man mente får fik igler (ikter, indvoldsorm) af at æde planten; *vandspergel*, kan minde lidt om spergel (bd. 2).

TRÅDSIV, *Juncus filiformis*, med fine, lave stængler, der har en lille blomsterkvast på midten; alm. i nordvestjyske og bornholmske moser, lave klitter og enge.

BØRSTESIV 1793ff, *Juncus squarrosus*, danner i alle hedemoser tuer eller hvirvler af stive, udspærrede rodblade, de 15–30 cm høje stængler bærer øverst en glinsende gråbrun kvast.

Hvirvler 1806ff, i flere sønderjyske stednavne: *Hvirlkrog* 1669ff, *Hvirlmose* 1781ff; o. 1870ff: *oksemule* Thy og *komule* NVJylland, skyldes vel sammenligning med de stive hår om mulen; *horrekamp* Jylland (1800ff også om Fladstrætsiv, *Juncus compressus*) til jysk hurre = hvirvel rundt og kamp = klump, klods ø: tuerne er meget faste, *sorthoved* Jylland, *piberenser* Jylland, VSjælland.

HARRIL 1764ff (SVJylland), *Juncus gerardi*; meget alm. på ydre strandenge, har smalle, randede blade og 10–30 cm høje, tynde stængler; navnet oprindelig til hvirvelformet tue i liggende græs og korn og dannet af hurre, se ovenfor.

Knevel VJylland, de små brådspidsede frugter minder om en knevel = knippel; *jerngræs* Fyn,